

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtëruës

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. *ky/1547-2* Prot.
Nr. Dok. 201900854/2

Tiranë *19/12*/2019

Lënda: *Rekomandime për inspektimin e kryer në Komisariatin e Policisë Gramsh.*

Drejtuar: **Z. Alfred MAKSUDI**
Shef i Komisariatit të Policisë

GRAMSH

Për dijëni: **Z. Arjan MUÇA**
Drejtor i Drejtorisë Vendore të Policisë

ELBASAN

Të nderuar zotërinj,

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtëruës, në vijim Mekanizmi Kombëtar¹, bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Komisariatin e Policisë Gramsh.

Inspektimi u krye në datën 06.03.2019, sipas një Plani Inspektimi të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues morën pjesë z. Alfred Koçobashi, z. Besnik Deda dhe z. Genci Tërpo, me detyrë Nd/Komisionerë pranë Mekanizmit Kombëtar për Parandalimin e Torturës.

Inspektimi kishte si qëllim verifikimin e respektimit të standarteve të përcaktuara në Ligjin nr.108/2014, "Për Policinë e Shtetit", i ndryshuar, Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102 datë 07.11.2017, për miratimin e procedurës standarde "Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre", Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306 datë 31.03.2016, për miratimin e procedurës standarde "Rregullat teknike të shoqërimit në polici", si dhe zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të parashtruara gjatë inspektimeve të mëparshme.

Institucioni i Avokati i Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t'ju parashtrorë konkluzionet përfundimtare, duke ju referuar si më poshtë vijon:

¹ Neni 74/1 i ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Shënime paraprake

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupi i punës u takua me specialistin për hetimin e krimeve në Komisariatin e Policisë Gramsh z. Zarif Miraka, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit. Drejtuesi i Komisariatit atë ditë nuk ndodhej në institucion për shkak të një veprimtarie jashtë qytetit të Gramshit.

Specialisti për hetimin e krimeve dhe punonjësit e tjerë në Komisariatin e Policisë Gramsh, me të cilët u kontaktua, u treguan bashkëpunues dhe transparentë gjatë komunikimit dhe inspektimit që zhvilloi Grupi inspektues në këto ambiente.

Më tej, Grupi inspektues vijoi inspektimin në ambientet e shoqërimit, vizitoi zyrat e punonjësve të policisë, si dhe u njoh me dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar apo ndaluar.

Nga informacioni i grumbulluar në vend gjatë kryerjes së inspektimit rezultoi se, gjendja faktike e ambientit të shoqërimit ishte e njëjtë si në inspektimin e mëparshëm, krahasuar me standardet e parashikuara në Aktet Normative dhe dokumentat ndërkombëtare për respektimin e të drejtave të personave të shoqëruar, ndaluar/arrestuar brënda këtyre ambienteve.

Grupi i inspektimit konstatoi gjithashtu se nuk ishte zbatuar rekomandimi i Institucionit të Avokatit të Popullit për plotësimin me përgjegjësi e saktësi të rubrikave të regjistrit të shoqërimit, sipas “*Modelit nr.1*” të procedurës standarde “*Rregullat teknike të shoqërimit në polici*”, miratuar me Urdhërin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 306 datë 31.03.2016.

Në përfundim të inspektimit Grupi inspektues konstatoi se, megjithëse në Komisariatin e Policisë Gramsh ishin marrë disa masa për përmirësimin e standardeve lidhur me kushtet materiale dhe të drejtat ligjore të personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar, vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika dhe më konkretisht:

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Në Komisariatin e Policisë Gramsh, ambienti i shoqërimit ishte i ndërtuar sipas parashikimeve të bëra në ligjin nr. 108/2014, “*Për Policinë e Shtetit*”, i ndryshuar, dhe procedurës standarde “*Rregullat teknike të shoqërimit në polici*”, miratuar me Urdhërin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr. 306 datë 31.03.2016.

Grupi i inspektimit konstatoi se, në ambientin e shoqërimit ndodheshin 3 (tre) dhoma shoqërimi, nga të cilat 1 (një) dhomë për shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin e personave në mjediset e komisariatit të policisë për personat e rritur, 1 (një) për femrat dhe 1 (një) për të miturit.

Ambienti i dhomave të shoqërimit ishte me sipërfaqe dhe hapësira të bollshme për qëndrimin dhe trajtimin e të shoqëruarve, duke krijuar kushte për trajtim dinjitoz dhe garantimin e të drejtave që ligji iu njeh këtyre personave.

Dhomat e shoqërimit kishin dritare të cilat lejonin ajrimin dhe ndriçimin natyral, si dhe kishin ndriçim nga rrjeti elektrik. Ato ishin të lyera, të pastra nga ana higjienike dhe ishin të pajisura me orenditë e nevojshme, si tavolinë dhe karrige për qëndrimin ulur të

shtetasve të shoqëruar. Në korridorin e ambientin të shoqërimit ndodhej tualeti në të cilin kishte ujë të rrjedhshëm në mënyrë të vazhdueshme dhe pa ndërprerje.

Nga inspektimi rezultoi gjithashtu se, në këtë Komisariat mungonte dhoma për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar. Gjithashtu u konstatua se nuk kishte sistem monitorimi me kamera për mbajtjen në vëzhgim të korridorit dhe ambientit të shoqërimit. Sipas informacionit të specialistit për hetimin e krimeve, pyetja e personave të shoqëruar kryhej në zyrat e punës të punonjësve të policisë të Komisarariatit.

Mungesa e sistemit të monitorimit dhe e dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar, mund të përbëjë shkak për përdorimin e mjeteve dhe metodave jo të përshtatshme për shoqërimin, mbajtjen dhe trajtimin e personave në mjediset e policisë, si dhe për respektimin dhe garantimin e të drejtave që ju njeh ligji këtyre personave.

Në kohën e kryerjes së inspektimit nuk kishte persona të shoqëruar dhe për rrjedhojë nuk u realizuan intervistime lidhur me trajtimin që iu bëhet personave nga ana e punonjësve të policisë.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në Komisarariat e Policisë Gramsh nuk kishte ambiente të sigurisë dhe personat e arrestuar/ndaluar dërgoheshin në dhomat e sigurisë të Komisarariatit të Policisë Elbasan.

Regjistri i personave të shoqëruar, si dhe trajtimi i të shoqëruarve gjatë veprimeve që kryen policia

Gjatë inspektimit u konstatua se, në Komisarariat e Policisë Gramsh, “Regjistri i evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar”, ishte i tipit “*Model nr. 1*”, konform procedurave standarde “*Rregullat teknike të shoqërimit në polici*”, miratuar me Urdhrin nr. 306 datë 31.03.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar.

Të gjithë personat e shoqëruar në organin e policisë sipas dispozitave të Ligjit nr.108/2014 “*Për Policinë e Shtetit*”, i ndryshuar, regjistroheshin në këtë regjistër nga punonjësit e zyrës së informacionit. Nga kqyrja e këtij regjistri rezultoi se, koha e qëndrimit në gjendje shoqërimi të shtetasve ishte e ndryshme, nga 1 deri në 10 orë në raste të veçanta. Rubrikat e regjistrit nuk ishin plotësuar në mënyrë korrekte, me përgjegjësi dhe saktësi nga punonjësit e policisë², sepse rubrikat për “*Arsyet ligjore të shoqërimit*” dhe “*Njoftimi i familjarëve të të shoqëruarve*” nuk ishin plotësuar me karrektesë sipas ligjit. Konkretisht, nuk ishte pasqyruar baza ligjore e shoqërimit, si dhe gjeneralitetet dhe numri i telefonit të personit të njoftuar.

Në këtë Komisariat kishte regjistër për personat e arrestuar/ndaluar, ku evidentoheshin të gjitha rastet e ndalimeve dhe arrestimeve të kryera nga punonjësit e këtij organi, i cili ishte i sekretuar. Nga kqyrja e këtij regjistri rezultoi se në rastet e arrestimeve dhe të ndalimeve të personave të shoqëruar, ora e arrestimit/ndalimit përputhej me orën e shoqërimit të tyre në organin e policisë.

Ndërkohë u konstatua se në këtë Komisariat kishte regjistër për evidentimin e kërkesë/ankesave të personave të shoqëruar, të arrestuar dhe të ndaluar, sikurse

² *Kreu VII, Procedurat standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”.*

parashikohet në nenin 115 të Ligjit nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, por nuk ishte evidentuar asnjë ankesë apo kërkesë.

Ambientet e intervistimit

Në Komisarlatin e Policisë Gramsh oficerët e policisë gjyqësore i kryenin veprimet procedurale me shtetasit në zyrat e tyre të punës. Këto ambiente nuk ishin të monitoruara me kamera për vëzhgimin gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore.

Lidhur me këtë fakt, Avokati i Popullit nisur edhe nga inspektimi i mëparshëm ka rekomanduar marrjen e masave për krijimin e zyrave të veçanta ku merren në pyetje shtetasit gjatë kryerjes së veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në këto zyra, por është konstatuar se sërish ky rekomandim nuk është plotësuar.

Avokati i Popullit, duke iu referuar standardeve ndërkombëtare³, e konsideron procesin e monitorimit filmik një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut, pasi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e të shoqëruarve, ndaluarve e arrestuarve, ashtu dhe nga vetë punonjësit e policisë së shtetit.

Nga monitorimi që iu bë në disa prej zyrave të punonjësve të policisë, nuk u gjetën sende, prania e të cilave të ekspozonte dhunë tek personat me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike dhe psikologjike

Nga pyetja e punonjësve të policies, rezultoi se në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit madhorë, të cilët nuk kishin mundësi financiare për të marrë avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, iu sigurohej mbrojtja me avokat.

Në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit ishin të mitur, ata shoqëroheshin për në ambientet e sigurisë të Drejtorisë Vendore të Policisë Elbasan, për kryerjen e veprimeve procedurale nga oficerët e policisë gjyqësore të seksionit për të miturit dhe në praninë e detyrueshme të avokatit mbrojtës të caktuar kryesisht dhe të psikologut. Avokatët siguroheshin nga lista e avokatëve të dërguar nga organi i prokurorisë Elbasan, sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Penale. Ndërsa psikologu sigurohej në bashkëpunim me Shkollat e Mesme të qyteteve Librazhd dhe Elbasan.

Gjatë inspektimit u konstatua se, në korridorin e godinës ishin afishuar postera me të drejtat ligjore të personave të shoqëruar dhe të ndaluar/arrestuar në organin e policisë.

Ndërkohë u konstatua se në këtë Komisarlat zbatohet detyrimi ligjor i parashikuar në nenin 109/5 dhe 122/5 të ligjit Nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e

³ “Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standardeve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kërkohet që të regjistrohet në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar intervista, ndonjë kërkesë të bërë nga i ndaluarit gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste.” CPT’ reports; Armenia: Visit 2010[par.18]

procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Sa më sipër, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: “Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike” dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit nr. 8454 dt.04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku përcaktohet se: “Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”, me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi,

REKOMANDOJMË:

1. Marrjen e masave të menjëhershme për ndërtimin e dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar dhe të dhomave të intervistimit të personave të arrestuar/ndaluar nga oficerët e policisë gjyqësore.
2. Marrjen e masave të nevojshme për instalimin e sistemit të monitorimit me kamera në korridorin e ambientit të shoqërimit dhe në dhomat e marrjes në pyetje/intervistimit të shtetasve të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar.
3. Fillimin e procedimit administrativ dhe propozimin e masave disiplinore ndaj punonjësve të Komisarariatit të Policisë Gramsh të cilët nuk kanë zbatuar dhe nuk kanë respektuar në vijimësi rekomandimet e Avokatit të Popullit lidhur me plotësimin e saktë të të gjitha rubrikave të Regjistrave respektiv.
4. Marrjen e masave të menjëhershme për trajnimin e punonjësve të policisë të zyrës së informacionit me qëllim plotësimin e plotë dhe me korrektesë të të gjithave rubrikave të regjistrit të shoqërimit.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të Lligjit nr. 8454 datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj.

KOMISIONER

Ermonela XHAFA

A. Koçobashi
B. Deda
G. Tërpo

